

CHIKÁN ATTILA:

Nemzetközi színvonalú egyetemet csinálunk!

Évköszöntő interjú a rektorral

A tanévkezdés mindig sokak számára hoz újdonságokat. Így van most ezzel Chikán Attila professzor, akit az előző tanév vége felé – több, mint három évtizedes egyetemi pályája s másfél éves miniszteri kitérő után – rektorra választottak. Az időpont maga akár jelképes is lehet: ezzel a tanévvel kezdődik a 21. század. A rektorral lapunk szerkesztői készítettek interjút.

A Műegyetem rektorával, Detrekői Ákossal

– Ha egy egyetemi tanárt, tanszékvezetőt rektorra választanak, az nem kelt feltűnést. Am Ön a miniszteri bársonyszékből foglalta el az első posztot Alma Materünkben. Erre azért többen felfigyeltek. Hogyan, milyen érzésekkel lépte át új stálmával a jól ismert kaput?

– Az egyetem sok gondal küszködik, de mindent egybevéve magas színvonalú intézmény vezetését vettem át. Számos vonatkozásban eléri, több ponton meg is haladja az európai átlagot, és arra törekszünk, hogy az élvonalhoz tartozzunk. E törekvésnek már voltak korábban is jelei. Nagyon nagy jelentőségűnek tartom az 1985 és az 1990 között Csáki Csaba és Zalai Ernő vezetésével lezajlott reformot. És a még korábbi, ami Szabó Kálmán nevéhez fűződik 1967–1973 között.

A nyolcvanas évek végén az egyetem elébe ment a rendszerváltásnak. Amikor az bekövetkezett, mi már az új feltételekhez jól illeszkedő egyetemi szerkezettel rendelkezünk. A baj az volt, hogy nem tudtuk – és ebben én is vállalom a felelősséget, hiszen tanszékvezetőként részese voltam az irányításnak – ezeket a lehetőségeket úgy kihasználni, hogy az intézmény képes legyen az új követelményekhez folyamatosan alkalmazkodni. Kicsit beleültünk abba a fotelba, ahol kényelmesen azt mondtuk, mi milyen jók vagyunk, és aztán, ahogy az ilyenkor lenni szokott, jöttek a negatív következmények. De ez a helyzet múltó epizód az egyetem életében. A gondokból hamar kifogunk lábálni. Örülök, hogy az első tennivalók körvonalait már megfogalmaztuk.

A válsághelyzet formailag pénzügyi volt, de mögötte szerkezeti problémák húzódtak meg. Pénzügyi konfliktusaink lényegében megoldódtak. Az egyetemnek nincs külső adóssága, a belső adósság rendezésére pedig máris sok lépést tettünk, s további terveink is vannak. Ám ami ugyancsak fontos, vagy még fontosabb: megteremthető a forrásaink is. Mondjuk úgy: a likviditás biztos, hosszú távra stabil. Ehhez azonban szükség volt némely szervezeti változásra, változtatásra, és személyi kérdésekben is lépniünk kellett. A nem éppen könnyű feladatok során mindig az lebegett a szemünk előtt, hogy az oktatás ügye semmiképpen ne sérüljön. Minden elbocsátás fájdalmas, de a nehéz döntéseket is meg kellett hoznunk. Mindent összevéve úgy tapasztaltam, a folyamat

zökkenőmentesebb volt, mint amire számítottam. Alá kell húznom, hogy vezető kollégáimtól sok segítséget kaptam, és nagy kooperációs készséget érzékeltem az egyetemen általában. Ezért ezúton is köszönetet mondok. Közös kerestünk megoldásokat, s találtunk különböző konstrukciókat a rész- és mellékfoglalkoztatásban, az áthidaló megoldásokban. Valamennyien tisztában vagyunk a helyzet bonyolultságával, de a kibontakozás érdekében túl kellett és túl kell jutnunk a nehéz döntések korszakán.

– Melyek a szervezeti átalakulás legfontosabb pontjai?

– Megalakult két új intézet, amiről az Intézményi Tanács döntött. A Környezettudományi Intézet öt, más keretek között eddig is működött szervezeti egységre épül: a Környezetgazdaságtan, az Agrárközgazdasági és a Gazdaságföldrajzi Tanszék mellett a Jövőkutatási és Gazdaságtudományi Központ alkotja. Az Informatikai Intézetben két eddig is létezett tanszék (a Számítástudomány és a Gazdaságinformatika) mellett az eddig a Vállalatgazdaságtan Tanszéken működött Média és Kommunikációs Központ, valamint az újonnan létrehozott E-business Központ kapott helyet, az utóbbi kettő a tanszékké alakulás tervével. Mindkét intézetben "benne van" a karrá alakulás lehetősége. Két új egységünk továbbá a Szolgáltatásmenedzsment Tanszék és a Kisvállalkozás-fejlesztési Központ, mindkettő a Gazdálkodási

(Folytatás a 2. oldalon)

„Jövőnket leginkább úgy jelezhetjük előre, ha magunk alakítjuk”

Bakacsi Gyula, a Vezetési és Szervezési Tanszék 41 éves docense egy olyan pozícióra – Egyetem-politikai- és fejlesztési rektorhelyettes – adta be pályázatát, amely eddig ilyen formában nem létezett és eléggé "testre szabottnak" tűnik.

– Én inkább azt mondanám, hogy helyzetre szabottnak: a BKÁE mai helyzetében olyan kihívások elé néz, amelyek szükségessé tesznek egy változásvezetést támogató egyetem vezetői pozíciót.

– Mik ezek a kihívások?

– Először két olyan kihívást említenék, amely a helyzet adta alkalmazkodást követel meg: az Államigazgatási Főiskolával való szerves integrációnk megvalósítását és az egyetem anyagi helyzetének, belső eladósodottságának rendezését.

De talán ezeknél is fontosabbnak nevezném azt, hogy az egyetem megvalósítsa azt a jövőképet, amelynek alapja a régióban egyedülálló szakmai-szellemi potenciál.

– Mi ez a jövőkép?

– Egyetemünk mindig is a magyar közgazdasági felsőoktatás fejlesztésének élvonalát jelentette, reformok sorával alkalmazkodott a kor kihívásaihoz és vált nemcsak a hazai, de – bátran mondhatjuk – a régió vezető műhelyévé. Ezek a múltbeli reformok jó alapot jelentenek jövőbeli fejlődésünkhöz. A jövőbeli fejlesztésnek a korábbiakhoz viszonyítva két lényeges elemét emelném ki. Az egyik az, hogy a korábbi egyetemi reformok az oktatás tartalmára, szerkezetére irányultak, de lényegében érintetlenül hagyták az egyetem szervezetét, amely már egyfelől kari és tanszéki struktúrájával nem tükrözte a tartalmat, másfelől olyan érdek- és finanszírozási modellhez vezetett, amely nemcsak, hogy nem szolgálta ezt a tartalmat, de az elmúlt év végére csődhelyezethez vezetett.

Másik lényeges elemként pedig azt említeném, hogy az integrált egyetemnek nem egyszerűen a legjobban alkalmazkodó intézménynek kell lenni a régió felsőoktatási piacán, de proaktív szerepet is kell vállalnia: elébe menni és élére kell állni olyan változásoknak, amelyeknek trendvonalai már ma is érezhetően kirajzolódnak. Jövőnket leginkább úgy jelezhetjük előre, ha magunk alakítjuk.

Olyan egyetemi változást folytatnánk szeretnénk aktív szerepet vállalni, amelynek eredményeként a 2004. szeptemberében, a kinevezési ciklus végén:

- kutatási-publikációs teljesítményünk megfelel a magas nemzetközi minőségi követelményeknek,
- többnyelvű oktatásunkkal nemzetközi szinten verseny-

zünk, világosan fókuszált képzési- és továbbképzési program-portfóliónk van, valamennyi képzési programunkkal a régió legmagasabb minőségi szegmensében (felső 10%-ban) vagyunk, oktatási és fejlesztési erőforrásainkat ilyen programokra koncentrálnak,

- hallgatóink diplomájukkal a hazai munkaerőpiacon legjobban keresettek, elhelyezkedési lehetőségük a nemzetközi munkaerőpiacon versenyképes,

- program struktúránkat folyamatosan és proaktív módon megújítjuk: az általunk gondozott tudományterületeken a kor üzleti, társadalmi és akadémiai kihívásait előre jelezve és azokhoz igazodva a fejlesztés élvonalában vagyunk,

- piaci alapú programjainkat a magas minőségnek megfelelő prémium áron kínáljuk,

- a kiemelkedő oktatói-kutatói teljesítményeket a felsőoktatási szférában legmagasabb jövedelmekkel ismerjük el, amely a szakmai kihívás és sikerérzet mellett a tisztos középosztálybeli megélhetés anyagi alapjait is megteremti oktatóink számára, és amellyel egyetemünket vonzó karrierlehetőséggé tesszük a jövőnk szempontjából kiemelkedően fontos 35-45 éves közép-korosztály, illetve a leghetesebb pályakezdekők számára,

- oktatóinkkal kapcsolatos teljesítményelvárások világos elveken nyugszanak, amely ésszerű és egyenletes feladat elosztást tesz lehetővé és megalapozza az egyetem erőforrásainak teljesítmény arányos elosztását,
- egyetemünk belső viszonyait és külső kapcsolatrendszerét a szilárd etikai alapállás és a társadalmi felelősségvállalás jellemzi,

- vonzó partnerei vagyunk a hazai üzleti élet kiemelkedő szereplőinek,

- az egyetem a saját bevételek (üzleti alapon értékesített képzési programok bevételei, üzleti alapú szponzori támogatások, üzleti célú és üzleti alapon finanszírozott kutatási források megszerzése) növelése révén reálértékben 20-25%-kal megnövelte költségvetését, ahol a nem állami források az összköltségvetés kb. felét teszik ki,

- vegyes finanszírozásra épülő, hosszú távú stabilitást biztosító szervezeti és gazdálkodási struktúránk van,

(Folytatás a 4. oldalon)

Orbán Viktor miniszterelnökkel

(Folytatás a 1. oldalról)

Karon. Megszűnt az Alkalmazott Gazdaságtan, a Külgazdasági és az Alkalmazott Menedzsment Tanszék, kutatóközponttá alakult a Jövőkutató Tanszék. Három tanszék-csoport jött létre a Közgazdasági Karon: a Közgazdaságtani, a Módszertani és a Nemzetközi (az utóbbi karközi egységként).

Számos személyi változás is folyamatban van, egyetemi, kari vezetői posztokon és néhány tanszék élén is. Ezekről részletesebben a lap következő számában számolhatunk be, mivel a júliusban kiírt pályázatok értékelése most van folyamatban. Szeretnénk a volt BKE és az Államigazgatási Kar integrációját minél zökkenőmentesebbé tenni. Ezért az átmenet irányítására rektorhelyettesi posztot hozunk létre. A megbízatás meghatározott időre, valószínűleg 2002. júniusig szól majd.

– Valóban, hogyan látja a "Közgáz" és az "Állig" együttműködését?

– Kooperációnk rendben van. Jól tudunk együtt dolgozni, s ami a fő: világosan látjuk feladatainkat. Az integráció belső finomítását folyamatosan végezzük, e kérdésről az ősszel még sokat fogunk beszélni. Nagy lehetőséget jelent a két intézmény integrálása. Ez további jelentős szervezeti átalakításokkal jár majd, ezek végére is pontot teszünk azonban a jövő év elejére.

– Milyen további munkálatok zajlottak a nyáron?

– Nagyon sok területen sikerült előrelépni: áttekintettük az egyetem gazdasági szerződéseit, és újragondoltuk a külső kapcsolatrendszerét. Friss szerződéseket kötünk, amelyek lényegesen kedvezőbbek lesznek, mint az eddigiek voltak. Mondhatnánk azt is, nagy tartalékokat tártunk fel, s ezek több tízmillió forintot jelenthetnek. Határidőre benyújtottuk az Oktatási Minisztériumba az úgyne-

vezett Intézményfejlesztési Tervet, amely a jövőbeni állami finanszírozásnak is alapdokumentuma. Tudomásom szerint jó a fogadtatása. A jövőben sok szó esik majd a vállalati professzori rendszerről, amelynek bevezetését szintén előkészítettük. Tucatnyi jó nevű céggel van már megállapodásunk. Úgy tervezzük, ezeket ünnepélyes keretek között írjuk alá néhány hét múlva. A vállalati professzori illetve docensi státuszt elnyerők jelenlegi fizetésüknek mintegy dupláját fogják kapni. A felszabaduló bért elsősorban a fiatalok jövedelmének bővítésére fogjuk fordítani.

– Mi várható általában a jövedelmek alakulásával kapcsolatban?

– Azt szeretném elérni, hogy három év múlva az egyetemen az átlagos oktatói fizetések reálértékben a mainak legalább a másfélszeresére emelkedhetnének, természetesen az állami bérfejlesztést beszámítva. A nem oktatói státuszokon is igen jelentős bérfejlesztést tervezünk – a közeljövőben jutalmat tudunk fizetni az elmúlt hónapokban kiváló teljesítményt nyújtott kollégáknak, s februárra tervezzük egy lényeges mértékű alapteremlést – ennek tényleges nagyságát néhány hét múlva meg tudjuk mondani.

– Kiköltöztünk a Kinizsi utcából. Hogyan tovább az épületekkel?

– Valóban, a Kinizsi utcai épületet a július 31-i határidőt megelőzően rendben áadtuk a református egyháznak. Itt elvesztettünk mintegy 17.000 négyzetmétert. A Sóház átalakításával 4.000 négyzetméter nyerünk – az igazi kiváltás azonban az lenne, ha valóban fel tudnánk építeni a tervezett új épületet a Czuczor – Mátyás utcai tömbben. Ennek a beruházásnak a finanszírozási terveiről most folytatunk igen kiterjedt tárgyalásokat, én bizakodó vagyok. Az új épület nélkül nagyon-nagyon nehéz helyzetbe kerülnénk. Ma számos

kollégánk kénytelen a BAV székházba kihelyezve tevékenykedni. Az ő gondjukon kívül a könyvtár és a tornaterem ügyében is lépni kell: ezeket még három évre bérreljük a református egyháztól.

– Úgy hallottuk, megalakul az egyetem szenátusa. Hallhatnánk erről bővebben?

– Lényegében külső tanácsadó testületről van szó. Tekintélyes személyiségeket hívunk és várunk, akik jelentős pozíciókat foglalnak el az ország tudományos és gazdasági szférájában. Befolyásuk kiterjed a fiatal közgazdászok foglalkoztatására is. Világos piaci kijárást keresünk, s arra törekszünk, hogy a külvilág visszahasson az egyetemi oktatásra. Ezzel csaknem párhuzamosan megalakítjuk a nemzetközi tanácsadó testületünket is.

– Milyen tervek vannak az egyetem oktatási rendjének megreformálására?

– Határozott és gyors lépéseket szeretnénk tenni, az elmúlt években lezajlott sok-sok belső gondolkodásra, anyagkészítésre támaszkodva. A közeljövőben (az új Egyetemi Tanács október eleji megalakulásával kapcsolatban) több új bizottság alakul, s ezeknek munkájára építve fogalmazzuk meg még az év vége előtt az oktatás rendjére és tartalmára, valamint a jelenleginél célszerűbb és – ez nagyon fontos – etikusabb vizsgarendszerre vonatkozó elgondolásokat.

Külön kiemelés érdemel, hogy több szempontból új alapokra helyezzük a továbbképzés, a vezetőképzés teljes rendszerét. Jó hír, hogy a nyáron akkreditálták az informatikus-közgazdász szakot, ez lényeges segítséget jelent az egyetem még vonzóbbá tételében.

– Az idén lényegesen alacsonyabb pontszámmal lehetett bekerülni az egyetemre, mint korábban. Remélik, ez nem azt jelenti, hogy

csökkent a diákok intellektuális készsége.

– Semmiképpen. Minden vizsgálatunk arra mutat, hogy a gólyák felkészültek. A jelek szerint abból származott az alacsonyabb pontszám, hogy a BKÁE kizárólag a központi írásbeli felvételi alapján alakítja ki pontszámait, s az idén mindhárom felvételi tárgy jóval nehezebbnek bizonyult az előző éveknél. A tőlünk 100-nál kevesebb pontszámmal kiesők kerültek be más intézmények közgazdasági programjaira ennél magasabb pontszámmal.

Egyébként az Államigazgatási Karral együtt összesen ezerkétszáz diák nyert felvételt. Perspektívájukhoz annyi adalékot hadd mondjak, hogy a Rektori Konferencia megrendelésére készült felmérés szerint ma a munkaerőpiac a mi végzett hallgatóinkat értékeli legtöbbször: a frissen végzettek első fizetését tekintve 40% (!) az előnyünk a második helyezett Műegyetemmel szemben.

– A "Közgáz" mindig híres volt nemzetközi kapcsolatairól. Milyen változások várhatók e téren?

– Mindenképpen kiterjesztjük az angol és a német nyelvű képzést. Érdemben szeretnénk részt venni egyrészt az erdélyi magyar egyetem megalapításában, másrészt pedig a Budapesten létesítendő német egyetem munkájának elindításában. Az új stratégia új nemzetközi kapcsolatrendszerrel is követel tőlünk.

Ezt is szolgálja az egyetem arculattervezése, amely az integrált egyetemnek még akár az elnevezését is érintheti. Szembe kell néznünk azzal, hogy a jelenlegi „Budapesti Közgazdaságtudományi és Államigazgatási Egyetem” nem valami vonzó elnevezés. Nemcsak nehezen kimondható, de nem is értelmezhető pontosan, miközben a név nem utal az üzleti képzésre, amely viszont a hallgatók több mint felét érinti. Remélhetően az új Egyetemi Tanács már érdemben tud tárgyalni e kérdéssről.

– Amennyiben megnő a kommunikáció szerepe az egyetem életében, alighanem a KÖZGAZDÁSZ című lapnak is lesznek új feladatai. Jól látjuk?

– Ezt az újságot mindig szerettem. Voltak olyan időszakok a hetvenes–nyolcvanas években, amikor a KÖZGAZDÁSZ kifejezetten országos jelentőségű lappá lett. Cikkeire, vitáira erősen figyeltek. Emlékszem rá, amikor fekete-piac volt az újságnak. Olykor olyan írások jelentek itt meg, amik másutt nemigen, úgyhogy ilyen értelemben nagyon nagy a rangja a szememben.

– És nem örültem, amikor megszűnt. Jó érzés tudni, hogy a lap újraéledt, de sok a tennivaló még ahhoz, hogy a régi rangját visszaszerezze.

Az egyetem vezetése az őszi időszakban külön kíván foglalkozni a KÖZGAZDÁSZ fejlesztésével. Például azzal, miként lehetne még jobban a diákok, a diákélet orgánuma – olyan lap, amelyet ma, az elektronikus kommunikáció egyetemi szerepének fejlesztése korszakában is fontosnak tartok.

International Studies Center

BUDAPEST UNIVERSITY OF ECONOMIC SCIENCES

APPLICATION FOR CURRICULUM DEVELOPMENT

The International Studies Center announces the possibility of developing new courses in order to increase the range of courses at both undergraduate and graduate levels.

Eligibility: Eligible for application are those who possess the required degrees for announcing and teaching the subjects concerned.

Field of science: You can apply for developing subjects in any fields of business, economics, social and political sciences and public administration.

Preferred fields:

- Subjects to be announced in the freshman or sophomore year of the undergraduate programme; complementing the basic courses in economics, business and methodology, or elective courses in social and political sciences.
- Elective subjects in methodology and applied business studies, which fit into the specialisations of the undergraduate programme /junior, senior year/.
Special topics: Knowledge management – E-commerce, e-business, e-strategy – Globalisation in business and economics – Risk management – Legal courses supporting business and international economics (e.g. International Trade Law, Legal Harmonisation, etc.)

Deadline for application: 30 September 2000

Deadline of evaluation: The Curriculum Development Committee of the ISC will decide on the acceptance, rejection or modification of the applications by 31 October 2000.

Remuneration: 50.000 HUF for an accepted course

Introduction of the courses: in the 2001/2002 academic year the earliest. The ISC preserves the right, however, to determine the date for announcing the accepted courses.

Formal requirements:

You should submit your documents in English both in printed form and on disk or via e-mail (Andi@isc.bke.hu) to Andrea Baranyi at the ISC Office.

For the application the following documents are needed:

1. Justification of the relevance of the course, and introduction of the applicant's competence /1-1,5 pages/

- Place of the suggested course in the curricula of the business/economics/social sciences
- Reference of international and Hungarian precedents
- Place of the course in the programme of the ISC (The ISC Catalogue can be used for help)
- Your role in developing the course
- Have you taught a similar subject in Hungarian or in English
- Have you written handouts or books in the subject
- Have you conducted research in the field concerned
- Literature used for the development of the course should be indicated in this place and not in the syllabus

2. Detailed course description (syllabus) /2-3 pages/

This description contains the basic information concerning the course, and forms the basis of the Committee's decision. If the application is successful, then both the students and the universities with which we conduct negotiations about the equivalence receive this part of the application.

- Title of the course
- Instructor's name, position, place of work, availability
- Level of the course (e.g. undergraduate senior elective and graduate elective)
- Period: once or twice a week, for 15 weeks
- Prerequisites, if any (Please use the Catalogue for information)
- Short description (aim of the course): 8-10 lines
- Compulsory reading (1-2 most important books, handout)
- Weekly schedule: 3-4 lines for each week indicating the literature to be covered
- Assessment of the students' performance (midterm and final or essay and final, tests, presentations) indicating the value of each element in %

3. Short description of the course: 1 page, in ECTS-format

4. Check list /the most important concept and definitions which the course covers/

Sample of the ECTS format and check list format are available in the ISC Office upon request.

The ISC announces the application for curriculum development every year in similar form and deadlines.

Dr. József Temesi Academic Director

Harminc éves a BKÁE Marketing tanszéke

A millenniumi forduló önmagában is elgondolkodásra készít minden embert a múlttól és a jövőről. Még inkább így van akkor, ha külön indíték is van a múltba tekintésre, miként a marketing tanszéknek. 30 évvel ezelőtt, 1970-ben alakult meg a tanszék piackutató csoport néven. Alapvető célja az volt, hogy az új gazdasági mechanizmus hatására beindult egyetemi oktatási reform részeként a vegyes piac-, és tervgazdaság által igényelt új ismereteket továbbítsa az ifjú közgazdász nemzedék számára.

A piackutató Csoport 1970-ben Molnár László vezetésével 6 főállású oktatóval, kutatóval kezdte meg működését, és négy év múlva 15 főre gyarapodott. Ezután kisebb hullámzásokkal 1990-ig 10 főben stabilizálódott a létszám. Nagyságrendi változásra 1992-től 1996-ig három hullámban került sor. Jelenleg a 16 főállású kollégából 1 fő rendelkezik akadémiai nagydoktori, 6 fő kandidátusi és 2 fő Ph. D. fokozattal.

A tudományos fokozatok új rendszerében tanszékünk élen jár a Ph. D. terén. Az 1993-ban indult programban a marketing tanszéken 17 fő kapcsolódott be, nyert felvételt és közülük 1999-ben 2 fő megszerezte a Ph. D. fokozatot is.

Egy tanszék munkáját az oktatói munkával, a publikációs tevékenységgel és a tanszéki kutatásokkal és nemzetközi tevékenységével lehet jellemezni.

AZ OKTATÓI MUNKA

Minden egyetem alapvető küldetése, hogy az értelmiségi létre való felkészítés mellett az adott szakterület legkorszerűbb ismeretanyagát is átadja diákjaiknak. De vajon kik a mi "vevőink"? – tette fel tanszékünk a kérdést, amikor látni kezdtük, hogy a "piacgazdaság" az oktatásban is lassanként teret nyer.

A marketingben azt tanuljuk, hogy minden egyes vevő fontos, minden egyes kontaktus a vevővel hozzájárul a rólunk kialakított képhez. Ezen látszólag triviális megállapítás után, ha hozzá akarunk látni az értékeléshez, akkor bi-

zony nagy hiányosságokkal találkozhatunk a mérés esetlegessége, illetve az idősorok hiánya miatt. Az egyetemen évek óta – finanszírozási gondok miatt – nagy az ellenszenv a hallgató-óra tervezett számbavételével szemben, pedig szolgáltató szektorban dolgozó ez a legfontosabb mutató, hogy ezt az időt mennyire tudjuk a hallgatók megelégedésére eltölteni.

A kilencvenes évektől rendszeresen mérjük az egyes tantárgyak, valamint a marketing főszakirány és marketingkommunikáció mellékszakiirány hallgatói fogadtatását. Az ezt megelőző évtizedekről nincsenek objektív mérőszámok, csupán a személyes benyomásainkra, végzett diákjaink egyéni visszaemlékezéseire támaszkodhatunk.

Ezekben a visszajelzésekben minden tanszéki oktató teljesítménye benne foglaltatik, aki valaha is találkozott hallgatókkal. Ha csupán a naplalt tagozatos hallgatók tantervének három évtizedes fejlődését nézzük, akkor azt látjuk, hogy a marketing tárgyat egyre több hallgató veszi fel kötelező jelleggel. Míg 1972-ben ez a szám kevesebb volt 150-nél, addig 1999-ben meghaladta a 600 főt. A 90-es évek elején pedig – ha a fő- és mellékszakiirányt összevontan kezeljük – már a marketing volt a legnépszerűbb szakirány: a hallgatók mintegy 40%-a választotta valamilyen formában. A nemzetközi trendekkel összhangban a gazdálkodási szakos hallgatók 20-25 százaléka választja továbbra is a marketinget fő- vagy mellékszakiirányként.

PUBLIKÁCIÓS ÉS KUTATÁSI TEVÉKENYSÉG

Az egyetemi oktatói lét egyik pillére a tudományos kutatás, amely – feltéve persze, ha sikeres – a szélesebb közvélemény számára is elérhető publikációkban nyilvánul meg.

A tanszék a 30 év alatt több országos, illetve nemzetközi méretű kutatásban vett részt. A 70-es években Budapest város tervezése adott lehetőséget a marketing és azon belül a kereskedelmi hálózat-tervezés megjelenítésének. A 80-as évek közepén a "vállalati marketing-információ-rendszerek" területén a Magyar Kereskedelmi Kamara megbízásából végeztünk kutatást. A 90-es években a brüsszeli ACE forrásból megvalósított, a marketing helyzetére (1992) majd a privatizáció és a külföldi tőkebefektetés hatására (1996) vonatkozó nemzetközi kutatás eredményezte a tanszék életében a legszélesebb körű külföldi megjelenést.

NEMZETKÖZI TEVÉKENYSÉGÜNK

Nemzetközi teljesítményünket tekintve a tanszéki kollégák sok évet töltöttek el külföldön tanulva, de ezzel egyben saját hírünket is elvittük a világba. Nemzetközi átöröszünknek ez az egyik markáns vonása, hogy képviselőinek számossága (mondhatni "tömegszerűsége") révén a tanszékről, mint marketing értelemben vett "termékről" is kezd vélemény kialakulni partnerintézményeinkben.

Tanszékünk egyéni és szervezett programok révén a

világ több mint 20 egyetemével tart fenn szorosabb kapcsolatot. A globalizáció erősödését jelzi, hogy ezek a kapcsolatok már nem csupán "nemzetközi kapcsolatokként", hanem oktatási, kutatási, publikációs együttműködés-ként jelennek meg tanszékünk tevékenységében. Ezek közül a legfontosabbak: Aston egyetem Birmingham (Anglia), Kaliforniai egyetem, Berkely (USA), Johannes Kepler egyetem, Linzi egyetem (Ausztria), Passau egyetem (Németország), Würzburgi egyetem (Németország).

ZÁRSZÓKÉNT NÉHÁNY GONDOLAT A JÖVŐRŐL

Múltunkról és eddigi teljesítményünkről olvasva¹ valószínűleg a kedves Olvasóban is felmerül a kérdés: vajon hogyan tovább? Hogyan tervezzük a jövőnket?

A tanszék hosszú távú oktatási stratégiáját illetően kiemelnek néhány fontos elvárható célt.

1. A tanszék profiljából hiányzó területekre /pl. árpolitika, értékesítési rendszerek/, illetve a jövőben változó igényeknek /pl. elektronikus kereskedelem/megfelelő tárgyakat fejlesztünk ki és az egyes programokon /alapképzés, posztgraduális képzés/ eltérő filozófiával oktatjuk.

2. A főállású kollégák 20 százaléka folyamatosan külföldön tanít. A 2000/2001-es tanévben 2 fő tanít Franciaországban, ugyanakkor a tanszéken dolgozók 10 százaléka legyen külföldi vendégoktató.

3. Az Internet alapú, távoktatást is magas szinten lehetővé tevő oktatási technológiát fejlesztünk ki, amelyben nagy hangsúlyt helyezünk az esettanulmányokra és a számítógépes szimulációs játékokra.

Zárszóként álljon itt egy gondolat a jövőről és a tervezésről. Amikor stratégiát alkotunk, Harry Truman elnök gondolata lebeg szemünk előtt: „Én nem hiszek a kis tervekben! Azokban a tervekben hiszek, amelyek elég nagyok, hogy megfeleljenek előre nem látható helyzeteknek.” Terveink tehát optimisták, előrelátóak – és remélhetőleg megvalósíthatóak, méghozzá a jó tervhez illően még határidőn belül.

Doubravszky Júlia
Sajtos László

¹ Részletesen erről a tanszék 30 éves fennállásának alkalmából megjelentetett könyvben lehet olvasni.

Berács József-Doubravszky Júlia -Sajtos László: 30 éves a Budapesti Közgazdaságtudományi és Államigazgatási Egyetem Marketing tanszéke, Marketing tanszék, 2000

Stratégiai Kutatások 2000

Várhatóan össze készül az MTA "Stratégiai Kutatások 2000" sorozat újabb könyve, mely "Az Európai Unió csatlakozás környezetvédelmi fejezete" címet kapta a kutatásokat összefoglaló sajtótájékoztató anyagában.

Az MTA által kezdeményezett, Kerekes Sándor és Kiss Károly által vezetett és a Környezetvédelmi Minisztérium által finanszírozott kutatás keretében közel száz tanulmány készült el, melyek végző lektorálása után önálló könyv formájában jelenik meg valószínűleg még ebben az évben – hangzott el a kutatásokat összefoglaló szakmai vitán. Kerekes Sándor szerint a rendkívül széles körű kutatás azért volt sikeres, mert az egymással olykor egyet nem értő kutatók között is jó volt az együttműködés. Kiemelte, hogy a kutatásvezetők külön terítés nélkül vállalták a tanulmányok lektorálását is, így a szokásosnál lényegesen több tanulmányt lehetett elkészíteni.

A kutatások összefoglalásaként néhány témát emeltünk ki. Ezek szerint az ország jelenlegi környezeti állapota nemzetközi összehasonlításban közepesnek mondható és a környező országokénál kedvezőbb. Ennek okaként a kutatók két trendörést jelöltek meg. Egyrészt a gazdasági recesszió elsősorban a jelentősen környezetszennyező nehézipari ágazatokat érintette, a környezetterhelés "hagyományos" formái (kéndioxid, nitrogén-dioxidok, por, nehézfémek) tekintetében jelentős javulás volt tapasztalható, illetve az alkalmazott technika életkora és az anyag- és energiahatékonyság is javult az EU minőségi követelményeinek való megfelelés érdekében végbement gazdasági szerkezetváltás miatt. Másrészt az EU-csatlakozásra való felkészülés érdekében megváltoztak a környezetvédelmi prioritások. Olyan megoldandó feladatok kerültek előtérbe, amelyek egyébként csak később kerültek volna sorra. Emiatt kiegyensúlyozatlan fejlődés következett be az intézményrendszer fejlődésében is, számos, a környezetvédelemben meghatározó jogszabályokkal rendelkező intézmény működéséhez hiányoznak a szükséges feltételek. A Környezetvédelmi Minisztérium nem tartja kellően felkészültnek sem az önkormányzatok, sem a Felügyelőségek szakembereit a megoldandó feladatokra. Ugyanakkor az állampolgárok nem hisznek sem a hatóságoknak, sem "független" szakértőknek, így az elsődleges feladatot nem az infrastrukturális hiányok pótlása, hanem a meglévő bizalmatlanság megszüntetése. Emiatt a kutatók szerint az intézményrendszer fejlesztése továbbra sem kap elég figyelmet, így a lemaradás nem

csökken.

Az EU-csatlakozás költségei volt a kutatás legnagyobb várakozást felkeltő kérdése. Az 1997-2010 közötti időszakra vonatkozó számítások alapján 3.000 milliárd forint alatti költséget becsültek a kutatók, (1. sz. táblázat) akik szerint ennek csak töredékét kell állnia a költségvetésnek, a többségét a vállalkozásoknak kell megfizetniük. Számításuk alapjául a Nemzeti Környezetvédelmi Program előirányzatait használták, amely a környezetvédelmi kiadásoknak a GDP-hez viszonyított arányának a jelenlegi 1-1,3%-ról 2010-re 2-2,2%-ra való növekedését irányozza elő. A kutatók szerint az évi átlagos 3,5-4,5%-os növekedésből a környezetvédelemre fordítható rész kumulált összege 2.200-2.500 md Ft-nak adódik, ami alatta marad a kötelezettségeknek, és felhívják a figyelmet, hogy a szennyvízkezelő előirányzatok mögött megjelenő érdekcsoportok hatása miatt akár a duplájára is növekedhet a max. 800 md Ft-ra becsült költség. Ugyanakkor kiemelik, hogy számításaik statikus alapúak, tehát nem számolnak a műszaki fejlődéssel, a hatékonyság javulásával, valamint a valószínűleg bekövetkező környezettudat fejlődésével sem, amely környezetkímélő, alternatív megoldások (vasút és tömegközlekedés preferálása a közlekedésben, az energiafelhasználásban a megújuló energiaforrások egyéni, "háztartásos" igénybevétele, vízfelhasználásban a "szürke víz" visszaforgatása, stb.) tömeges elterjedését vonhatja maga után. Emellett a becslésekben a hulladék és a szennyvíz mennyiségének növekedése a GDP-vel azonos arányban szerepel, a valóságban azonban ennél kisebb mértékű növekedés valószínűleg.

Szintén az EU csatlakozás miatt az egyes ágazatok közötti újraelosztó hatás eredményeként kialakulnak a "nyertes" és "vesztes" csoportok is. (2. sz. táblázat). Végül a kutatók arra hívták fel a figyelmet, hogy a környezetvédelmi intézkedések a háztartások jövedelmére differenciált hatást gyakorolnak. Szerintük elsősorban az alacsonyabb jövedelműeket fogja érzékenyen érinteni az energiaárak, a víz és szennyvízdíjak, valamint a hulladékártalmatlanítási díjak emelkedése, ami kirívó esetben akár a család jövedelmének 25%-át is elérheti, míg ezek a legfelső rétegbe tartozók kiadásait csak marginálisan érintik.

Fodor Albin

A BKÁE Marketing tanszékének kollégái Zánkán, 2000 júniusában

„Jövönket leginkább úgy jelezhetjük előre, ha magunk alakítjuk”

(Folytatás az első oldalról)

amelyet transzparens és teljesítményarányos finanszírozás jellemez,

• jelentősen mérsékeljük egyetemünk jelenleg elfogadhatatlan infrastruktúrális gondjait.

– **Nem csak a tisztég, de a hozzá kapcsolódó feladatkör is új. Tulajdonképpen mi a feladata az Egyetem-politikai- és fejlesztési rektorhelyettesnek?**

– Sikeres pályázat esetén fő feladatunknak tekintem azt, hogy aktív szerepet vállalva segítsem a rektor úr által körvonalazott konszolidációs programot, illetve a BKÁE június 15-én benyújtott Intézményfejlesztési Tervében foglaltak sikeres megvalósítását, melynek eredményeként egyetemünk pénzügyi helyzete stabilizálódik, a BKÁE a minőség és kiválóság műhelyévé, a régió vezető gazdasági, közgazdasági- és társadalomtudományi, valamint állam- és közigazgatási oktató és kutató intézményévé válik. Ezen belül is kiemelt feladatunknak tekintem:

• az egyetem kari- és szakstruktúrájának fejlesztését,

• az ezekhez vezető változás vezetési folyamat előkészítését és támogatását, az abban való aktív vezetői szerepvállalást,

• az egyetem üzletpolitikájának megújítását, pénzügyi-gazdasági helyzetének stabilizálását a források növelésével és a belső gazdálkodási, finanszírozási és controlling modell következetes végigvitelével,

• a hallgatói kapcsolatrendszer fejlesztését,

• az egyetem belső erkölcsi-etikai viszonyainak megújítását.

– **Az IIT júniusi döntése nyomán már kirajzolódta egy új kari struktúra körvonala. Ugyanakkor Chikán Attila már akkor jelezte, hogy ez a folyamat még nem zárult le. Milyen további változások várhatóak?**

– Az ősz folyamán valóban néhány alapvető kérdésben még dönteni kell! Egyfelől a júniusi változások még nyitva hagyták az Államigazgatási Főiskolai integrációjának szervezeti kérdéseit. A kari struktúra véglegesítése több alapvető követve is megvalósulhat – történhet diszciplináris alapon felépítve, vagy piaci szegmensekből visszabontva –, az ezek közötti választást alapvetően preferencia (vagy egyértelműen fogalmazva: politikai) kérdéseknek tekintem. Azt azonban a megvalósítás, működtethetőség és finanszírozhatóság szempontjából elengedhetetlennek tartom, hogy tiszta elven felépüljön és ne kevert logikájú struktúrát hozzunk létre. Emellett továbbra is van-

nak olyan nyitott és alapvető szervezeti kérdéseket érintő „ügyeink”, mint az egységes alapképzés vagy szakra/karra való felvétel, vagy a piaci program portfóliónk újra gondolása.

Személy szerint azt gondolom – s itt hadd idézzek a benyújtott pályázati anyagomból –, hogy az egyetem megújuló kari és szakstruktúráját az alábbi alapelveket követve célszerű fejleszteni:

• a kari struktúra logikus és egymással át nem fedő módon leképezi a munkaerőpiac egy-egy szegmensét,

• az egyetem karai és szakjai piaci értelemben stabilak, azaz valamennyi kar és szak munkaerő piaci kereslete tartós, és igazodik az általunk megszerezhető piaci részesedéshez,

• finanszírozási értelemben stabil karok jönnek létre, azaz valamennyi karnak tartósan biztosított az oda tartozó tanzsékek bér és dologi- és működési költség finanszírozása,

• az egyetem akkreditál legálább egy nem társadalomtudományi területen képzést folytató kart (és a kar által oktatott szakot),

• az egyetem rugalmas, a piaci igényekhez és nemzetközi gazdaság és társadalomfejlődési trendekhez igazodó szakstruktúrát fejleszt ki és azt folyamatosan megújítja,

• az Államigazgatási Főiskola jelenlegi képzési struktúrája – összhangban az Intézményfejlesztési tervben megfogalmazottakkal és megalapozva IFT-hez kötött jövőbeni pályázatainkat – szervesen integrálódik, és a Társadalomtudományi karral egyesülve egyetemi kari rangra emelkedik (ugyanakkor megőrizve a főiskolai képzést és kibocsátást),

• valamennyi kar rendelkezik saját önálló vezető- és továbbképző intézménnyel.

Az ezeken az elveken nyugvó átalakítási folyamatban kiemelt feladatunknak tekintem három olyan stratégiai fejlesztési terület támogatását, amelyek ma a nemzetközi társadalom és gazdaságfejlődési trendek középpontjában állnak:

• a gazdasági informatikai képzés, és az informatikán alapuló üzleti, állam- és közigazgatási, közszolgálati gyakorlat (e-Business, e-Commerce, e-Government, stb.) fejlesztése,

• az Európai csatlakozásunk és az abból fakadó üzleti, állam- és közigazgatási, közszolgálati képzés és fejlesztés,

• a társadalmi és környezeti felelősség fokozódó követelményéből következő felelős és környezettudatos üzleti, állam- és közigazgatási, közszolgálati képzés és fejlesztés.

Különösen a gazdasági informatika fejlesztésére szeretnék kiemelt figyelmet for-

dítani, amelyben meggyőződésem szerint az egyetem szélesebb társadalmi kihatású leadership szerepet vállalhat. Ez persze nem egyszerűen csak az oktatás fejlesztését jelenti, de egy olyan egyetemi informatikai infrastruktúra, inter- és intranet rendszer fejlesztését is, amely megfelel a XXI. század követelményeinek és egyben a stratégiai fejlesztési területnek tekintett informatikai képzés igényeit is maradéktalanul kiszolgálja.

– **Többször is hangsúlyozta a változás vezetésével kapcsolatos vezetői feladatokat. Mik ezek?**

– Az egyetemvezetésnek nem elegendő egy jövőbeni kívánatos egyetem modelljét megalkotni, hanem aktív szerepet kell vállalni a jelenlegi helyzetből a kívánatos állapotba vezető változásvezetési program megalkotásában és végigvitelében is. A változásvezetési folyamat csak akkor lehet sikeres, ha ki tudunk jelölni és követni tudunk néhány olyan markáns fókuszpontot, világos preferenciát, amelyhez koncentrált vezetői időgazdálkodással és figyelemmel viszonyulunk.

Ebben a folyamatban először is elengedhetetlen egy vonzó jövőkép és célmodell megalkotása és kommunikálása, különösen fontosnak tartom megszólítani a 30-45 év közötti korosztályt, amelyet tudatos karrier tervezési politikával a változási folyamat aktív részesévé és cselekvő, felelős motorjává kell tenni.

Ha a programunkat meg akarjuk valósítani, akkor olyan egyetemi kultúrát kell kialakítanunk, amely az összegyűjtött célüggyvény követésén belül kooperatív, azaz kölcsönösen előnyös (nyer/nyer) együttműködési magatartásformák kialakulásához vezet. A kultúra váltás elengedhetetlen részeként a változás vezetési folyamatában világosan kommunikálni, érvényesíteni és erőforrások hozzárendelésével hitelesíteni kell néhány olyan alapvető értéket, mint a teljesítményorientáció, a minőség, a fejlesztés- és jövőorientáció.

– **Milyen elképzeléseid vannak az egyetem gazdálkodásának megújítására, az egyetem zilált anyagi helyzetének rendezésére?**

– Az egyetemvezetésnek a következő rektori ciklusban néhány világos alapelv és gazdálkodási súlypont szem előtt tartásával kell stabilizálnia a BKÁE pénzügyi helyzetét:

• az állami finanszírozás szükségességét alapvetően saját üzleti alapon értékesített programjaink többletbevételei révén illetve az üzleti szféra más módon történő bevonásával (szponzorálás, üzleti célú kutatásfinanszírozási források,

stb.) kell ellensúlyozni, növelve az egyetem finanszírozási forrásait,

• az egyetemnek aktív erőfeszítéseket kell tennie alternatív kutatás-finanszírozás források megszerzésére (nemzetközi kutatási pályázatok, EU 5. keretprogram, stb.),

• következetesen végig kell vinni és be kell fejezni azt a gazdálkodási struktúra megújítását célzó folyamatot, amelyet az IIT, annak Pénzügyi és Költségvetési Bizottsága, valamint a GMI Gazdasági főigazgató asszony vezetésével elkezdett,

• a többletforrások felhasználása során a belső adósság felszámolására való törekvés mellett elengedhetetlen az egyetem fejlesztésére irányuló források elkülönítése, a két cél közötti ésszerű egyensúly megteremtésével.

Ebben a folyamatban – az Egyetemi Tanács Üzletpolitikai Bizottságával együttműködve – kiemelt feladatunknak tekintem egy olyan üzletpolitikai kialakítást, amely tudatosan gazdálkodik az egyetem bevételek növelésére alkalmas erőforrásaival. Ilyen erőforrásoknak tekintem a végzős hallgatóinkhoz való vállalati „hozzáférés” lehetőségét, piaci alapon értékesíthető oktatói és kutatói kapacitásunkat, a tankönyveinket, és az egyetem infrastruktúrájának hasznosításában rejlő lehetőségeket.

Ehhez persze meg kell találni olyan jogi formákat, amelyek egyszerre szolgálják hiteles piaci megjelenésünket, s egyben a bevételeink felhasználása szempontjából a legkedvezőbb kereteket kínálják és ki kell dolgozni az egyetem vegyes finanszírozási modelljét is.

Megújításra szorul a külső támogatások, szponzorálások eddig kialakult gyakorlata is: olyan egységes és centralizált szponzorálási stratégiát és gyakorlatot szeretnénk kialakítani, amelynek keretében az egyetem néhány jelentős szponzori támogatás megszerzésére törekszik. Ehhez össze kell gyűjtenünk és csomagban kínálnunk az egyetem szponzori támogatást igénylő tevékenységeit, projektjeit, amelyekkel nagyobb léptékű szponzori szerződések alapozhatóak meg. Cserében komplexebb csomagokat kell kínálnunk a támogató vállalatoknak, amelyek egyik legértékesebb eleme a Karrier Iroda és az általa rendezett Állásbörze, Karrier Fórum. A Karrier Irodán belül – többszöri nekifutás után – végre ki szeretnénk fejleszteni a végzettjeinkkel való kapcsolat-tartást biztosító alumni rendszert is.

Az AULA Kiadót – alapozva az elmúlt időszak eredményeire és fejlődésére – a felsőoktatási tankönyvpiac egyik meghatározó szereplőjévé kell fejleszteni és ennek eredményét az egyetem fejlesztésébe visszaforgatni. Ehhez a kiadó vezetési és üzletpolitikájára mellett igen fontos lenne oktatóinkat, mint szerzőket visszacsábítani az egyetemi saját kiadó-

jába. Ami az egyetem infrastruktúrájának, épületeinek, helyiségeinek hasznosítását illeti, a policy-k és gyakorlat is újragondolásra szorulnak, az ilyen jellegű szerződésállományunkat szándékunkban áll a piaci szempontok tudatos érvényesítésével megújítani.

A vállalati professzori (chair) rendszer kialakításával és fejlesztésével egyszerűen szeretnénk többet jövedelem forrást szerezni és azt az egyetem fejlesztésére koncentrálni.

Előbb-utóbb rendbe kell tennünk oktatóink külső oktatási piacon való szerepvállalásait is, nehezen tartható az a helyzet, hogy az egyetem lényegében saját magával versenyez a piacon. Ezt azonban meg kell előznie az, hogy az így kieső jövedelmekre vonzó alternatívát kell tudni felmutatni.

Végezetül a gazdálkodási koncepció keretében említésem az is, hogy az Egyetemi Tanács Pénzügyi és Költségvetési Bizottságával együttműködve tovább kell fejleszteni az egyetem gazdálkodási modelljét, amely a kari decentralizált gazdálkodási modellre építve úgy teremt központi fejlesztési célokra fordítható centralizált forrásokat és egyetemi rezi fedezetet, hogy emellett biztosítja a karok decentralizált bér, működési- és dologi költségeinek fedezetét és fejlesztéseit.

– **A hallgatói véleményezésben évek óta a legnépszerűbb oktatók között szerepelsz. Ennek tükrében is kíváncsiak vagyunk a hallgatói kapcsolattartásra irányuló elképzeléseidre.**

– Mindig is hallgatóbarát oktatónak tartottam, s ezt nem szeretném elfelejteni ezután sem. Hiszek abban – s a hallgatóim, akikkel az elmúlt években közvetlen munkakapcsolatba kerültem, ezt tudják is rólam –, hogy e barátság és jó kapcsolat alapja a kiemelkedő teljesítmény, a feladatok következetes és korrekt elvégzése, amelyből kölcsönös élményt jelentő fantasztikus eredmények jöttek ki. Az egyetem hallgatói kapcsolatainak alakítása során ezt sem szeretném elfelejteni: ugyanazt igényem nyújtani és ezt is várom viszont.

Ami a kapcsolatok tartalmát illeti, meggyőződésem, hogy egyetemünk hallgatói – tekintet nélkül arra, hogy melyik képzési programunkban vesznek részt – egyszerre tagjai egyetemi szervezetünknek és fogyasztói termékeinknek. Ezért az egyetem vezetésének elengedhetetlen feladata, hogy – a hallgatói jogviszonyt érintő szabályozásokon túl – hallgatóinkat egyenrangú partnerként kezelve folyamatos kapcsolatot tartson a hallgatói önkormányzattal, az öntevékeny hallgatói csoportokkal és biztosítsa, fejlessze működésük feltételeit.

– **A pályázatok érdekes és izgalmas eleme az egyetem etikai megújításának programja. Mi sarkallt e program megfogalmazására?**

– Az egyetem belső viszo-

nyaiban az elmúlt időszakban olyan kedvezőtlen folyamatok erősödtek föl, amelyek ma már igazából senkinek sem jók és rendszer problémáinak tekinthetőek. Ezért feladatunknak tekintem egy olyan erkölcsi-etikai megújulási program kidolgozását és a megvalósításában való aktív szerepvállalást, amely egyetemünk belső etikai állapotának javításában a kinevezési ciklus végére kézzelfogható, jelentős előrelépést eredményez.

A program megvalósítása során a probléma kezelése és megoldása érdekében legálább három szalon kell kezdeményezően fellépni:

• Feltárni a rendszer problémáit kiváltó okokat és az egyetem vezetés mozgásterén belül lehetőség szerint megszüntetni, kiküszöbölni azokat.

• Az Egyetemi Tanács Etikai Bizottságával és minden a program sikerében érdekelt szervezettel, csoporttal együttműködve olyan széleskörű részvételen alapuló, hiteles és érvényes etikai intézmények létrehozása (Etikai kódex, etikai forródrót, stb.), amelyek önkéntesen vállalt magatartásváltozást eredményeznek az egyetem polgárok (oktatók és hallgatók) széles körében.

• Egyértelműen, határozottan és demonstratívan szankcionálni a kirívóan durva visszaéléseket (amelyek néha már nem is etikai, hanem törvényi korlátokba ütköznek).

Az etikai program sikere érdekében megfontolandónak tartom valamiféle *tabula rasa* meghirdetését annak világos egyidejű kommunikálásával, hogy azt követően a szabályok és etikai normák megsértése már nem tolerálható.

Az etikai program hitelessé tételére elengedhetetlennek tartom, hogy az egyetem vezetése tevékenységében és döntéseiben világos, tiszta elveken alapuló transzparens gyakorlatot kövessen, amely modell értékű elvek magára nézve kötelezőnek tekintem.

– **Végül hadd tegyek fel egy talán kényes kérdést! Sokak véleménye, hogy az egyetem anyagi csődhelyzete nem egyszerűen elégtelen alkalmazkodás, de vezetői hibák következményei is volt. Mi ehhez az új egyetemvezetés viszonya?**

– Tudom, hogy az egyetemen nagyon sokan vetik fel a felelősség kérdését, és magam is elég kritikus voltam és vagyok ezzel kapcsolatban. Megítélesem szerint azonban az egyetem vezetése választhat a között, hogy a múltbeli hibákra vagy a jövőbeli lehetőségekre koncentrálnak. Én szívem szerint az utóbbit választom, mert úgy érzem, hogy a megelőző egyetemi és vezetési modell költségeinél csak az elmaradó haszna volt a nagyobb, ezért egységnyi egyetemvezetői idő egyetia sokkal jobban kamatozik, ha nem a múlt veszteségeivel, hanem a jövő lehetőségeinek megragadásával és megvalósításával foglalkozunk.

Orosz Róza

A Diákjóléti Bizottság közleményei

**Kedves
Hallgató Társaink!**

A Diákjóléti Bizottság – mint ahogy az elmúlt évek során mindig – az idén is rendelkezésekre áll, hogy segítsen Nektek az ösztöndíjak, tanulmányi pályázatok és szociális támogatások ügyében.

A 2000/2001-es tanév előreláthatólag a változások éve lesz a Diákjóléti Bizottság számára, és ezzel együtt az évek óta megszokott ügymenet és ösztöndíj-szociális rendszer szerkezetében is. A Hallgató Tagozat tervbe vette az ösztöndíj rendszer reformját, melynek eredményeképpen egy ösztönzőbb ösztöndíj- és egy támogatóbb szociális rendszert szeretnének/szeretnénk felállítani. Ehhez természetesen a Ti segítségetekre is szükségünk van. Ezért valamikor szeptemberben várható egy Hallgatói Gyűlés összehívása, melyen megvitátnánk a tervzetet. Gyere el, Rólad szól!

A megszokott ügymenet változtatásáról egyelőre nem tudok sokat írni, mivel magam is csak keveset hallottam róla. A folyosói pletykák, sőt rémhírek néhány esetben túlzásnak bizonyultak, de egy dolog azért biztos: költözni fogunk. Természetesen nem

hiányoznak nekünk a költözéssel járó kellemetlenségek, de úgy gondolom, hogy amíg a Bizottság lényegi hatásköre és munkarendje nem lesz változtatás tárgya, addig nem kell aggódni a pénzek tisztességes kezelése miatt.

Továbbra is nyugodtan forduljatok hozzánk kérdéseitekkel és nézzétek a faliújságunkat, ahol fontos információkat találhattok.

Czinege Éva elnök

**Szeptemberben
aktuális pályázatok:**

- szociális támogatás
- Nemzeti Alapítvány pályázata
- Kiemelt ösztöndíj
- Esélyt a tanulásra közalapítvány pályázata

Részletes tájékoztatók a faliújságon (E148)

REGGEL

*Minden nap másnak születik.
Mint egy gyerek. Egyéniség.
Aztán elkezdem nevelgetni.
Megmosom fogát, fésülöm hajját.
Nevet adok neki.
Tízre már olyan, mint a többi.*

DÉLUTÁN

*A Belvárosban, egy körfolyosós házban lakik a
nyugalom.*

Málló falak, zoknikupac.

Itt végre elfeledem önmagamat.

Utána, a galérián, talpammal elérem a falat.

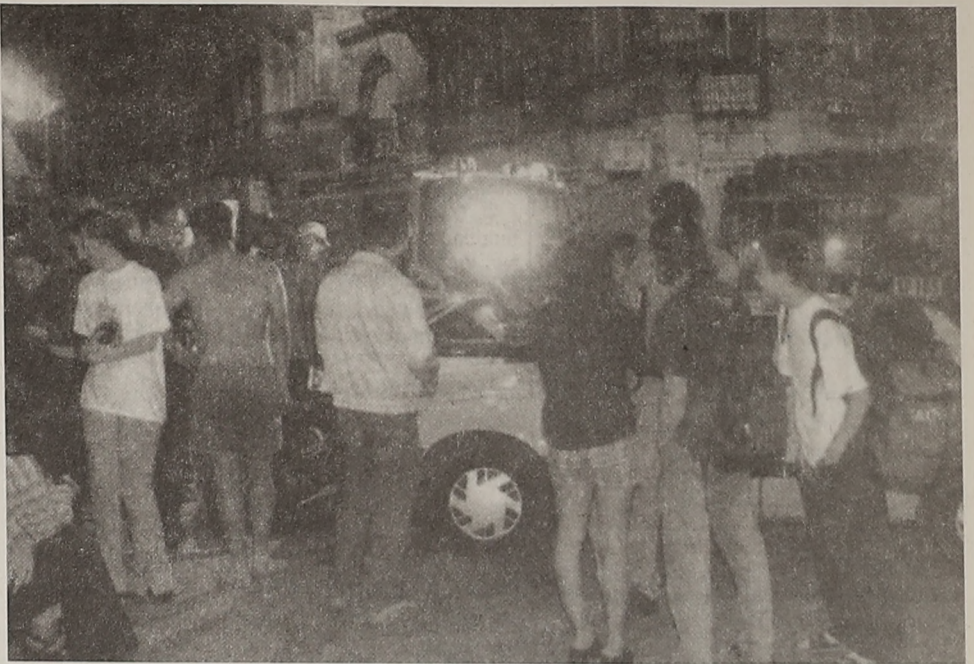
Még csak délután. A lichthofba besüt a Nap.

Körül kedvesem, könyvek, s egy fél sóskifli.

Minden idebenn. Nincs hova sietni.

jelige: „Viki”

‘Rémálom’ a Ráday utcában...

Álom...

...talán ha a másik oldalra fordulok visszaálmodom magam az előző álmomban... így nem érhet véget... félálom; ez is jó... de azért jó lenne oda visszahullani... abba a kellemes öntudatlanságba...

...nem hiszem el, hogy az éjszaka közepén így kell kiabálni odakint – még akkor is ha netán be van rúgva az a szerencsétlen... ó hogy gyűlölöm ezeket a Ráday-s bulikat! Vagy ezt is csak hallucinálok? Nem: ezt hallom... és különben is: ma hétfő van; ilyenkor nincsen buli...

Rémálom...

Ajtódörömbölés ébreszt most már visszavonhatatlanul: *“Hát te még mindig itt vagy, menjél már le! Tűz van!... Ne ott! A hátsó lépcsőn!”* A töksötét folyosóra kiszimatolok: égő műanyag füstje... Oh happy day! – ez a nap is jól kezdődik... hajnali négykor...

A folyosón más bolygó lelkekkel is összefutok, akik mint esőt érző hangyák futkosnak a hirtelen ébredéstől ugyan még kábán, s egyszerűs mind nagyon is éberem...

Lent az utcán már jó pár álmatlan kollégista áll értetlenül; hol van a tűz és hogy keletkezett? És hol vannak már a tűzoltók?

Perceken belül megérkeznek; átterelnek minket az utca túloldalára, majd lassan kezd összeállni a mozaik, ahogy a hajnali hűvöstől és izgalomtól éberem kezdjük összerakni a hallott-látott darabokat.

Elképesztő gyorsasággal – a tűzoltók után nem sokkal – a média képviselői is megjelennek. Reflektoros kamerákkal a hunyorgó kollégistákat filmezve igyekeznek csillapítani csillapíthatatlan híréhségüket (a kollégisták nem kis felháborodására...)

Különösen a tűzoltók által kimentett néhány kissé kormos arc kelti fel érdeklődésüket – akiket viszont annál kevésbé vonz a “nyilatkozás megdicsőülése”...

Az időközben megérkezett daruskocsinak úgy tűnik már nem veszik hasznát; sikerült minden fent rekedt gázalarcban lehozni. De szükség esetén is kérdés, hogy a szűk Rádayban (nem beszélve a kollégium zárt belső udvaráról)

hogyan tudnák megközelíteni az épületet?!

Egy óra múlva végre sikerült a tűzoltóknak megbirkózniuk a tűzzel – és főleg a fekete füsttel. Ebben viszont segítségükre volt a nagy hőltől kiolvadó tűzcsap is, mely aztán 2000 liter vízzel oltotta a tüzet percenként – megelőzve a kiérkező tűzoltókat.

Az utca koránkelőinek együttérzése egy ‘kávéfőző angyal’ képeben testesült meg; a kedves néni pongyolában egy jó adag erős feketével kínálta a még korábban kelőket...

Hiába: nem halt ki még a szolidaritás csírája ebben az elidegenítő nagyvárosban sem...

A másnap valósága...

Kétmillió anyagi kár, négy – füstmérgezés gyanújával beszállított – kollégista. Na meg egy – amúgy is festésre szánt – kiégett folyosó. A tüzet egyes források szerint az elektromos vezeték elavultsága – mások szerint cigarettacsikk okozta...

- DK -

**MINDIG ELISMERTÜK,
HOGY ELISMERNEK MINKET**

1992
AZ ÉV BANKJA KELET-EURÓPÁBAN
(CENTRAL EUROPEAN)

1993
A LEGJOBB MAGYARORSZÁGI BANK
(EUROMONEY)

1994
A „BANK ÉS TŐZSDE” ÁLTAL A BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE
40 KIBOCSÁTÓJA KÖRÉBEN VÉGZETT FELMÉRÉS ALAPJÁN
A CIB BANK MINDEN KRITÉRIUM SZERINT AZ ELSŐ HELYRE KERÜLT

1995
A LEGJOBB KÜLFÖLDI BANK MAGYARORSZÁGON
(EUROMONEY)

1996
A LEGJOBB MAGYARORSZÁGI BANK
(EUROMONEY)

1997
A LEGJOBB HAZAI BANK
(CENTRAL EUROPEAN)

1997
A LEGJOBB HAZAI BANK MAGYARORSZÁGON
(GLOBAL FINANCE)

1997
A LEGJOBB MAGYARORSZÁGI BANK
(EUROMONEY)

1999
KÜLÖNÖSEN AJÁNLOTT BANK MAGYARORSZÁGON
(EUROMONEY)

**FELVESSZÜK
A RITMUSÁT**

Budapest
Baja
Barcs
Békéscsaba
Debrecen
Dunaújváros
Eger
Esztergom
Gödöllő
Gyöngyös
Győr
Hódmezővásárhely
Kaposvár
Kecskemét
Miskolc
Nagykanizsa
Nyíregyháza
Orosháza
Pécs
Salgótarján
Szeged
Székesfehérvár
Szolnok
Szombathely
Törökbalint
Vác
Veszprém
Zalaegerszeg

CIB 24 06 40 242 242

A BANCA COMMERCIALE ITALIANA-CISPORTI TAGJA

WWW.CIB.HU

Könyvbemutató a Közgázon

Az Összehasonlító Gazdaságtan tanszék munkatársai már régóta fáradoznak azon, hogy a szűkebb terület reveláns fórumain hallassa a hangját, lépést tartson a tudományos közösség legújabb irányzataival. Ennek a következetes törekvésnek az eredményeként az EACES (European Association of Comparative Economic Systems) nemcsak aktív tagja, hanem lelke, motorja, hisz a társaság elnöke és titkára egyaránt az Összehasonlító Gazdaságtan tanszékéről kerül ki. Csaba László és Bara Zoltán – mert hisz elnöként, illetve titkárként most ők jegyzik ezt a több száz tagot számláló társaságot – a gyümölcsöző nemzetközi együttműködés kézzelfogható eredményét teszik most az Olvasók asztalára. és „Small Economies Adjustment to

Global Tendencies” címmel *Chikán Attila*, egyetemünk rektora mutatja be az általuk szerkesztett könyvet 2000. szeptember 20-án 14 órakor a Főépület tanácstermében.

A könyv, amely az Aula Kiadó gondozásában látott napvilágot, öt részben tárgyalja a Magyarország számára oly középponti problémát: a kis országok esélyeit, lehetőségeit a viharos változásokat élő világgazdaságban. *Csaba László* a kötetet lezáró, összegező tanulmányában izgalmas fejtegetéseket olvashatunk arról, hogy milyen drámaian változott meg az országméret jelentősége az informatizáló-globalizáló világban. A kötetben szereplő neves közgazdászok, így például az USA-ban élő *Joseph Brada*, az izraeli *Michael Keren*, a volt portu-

gál pénzügyminiszter *Jorge Braga de Macado* neve már önmagában is biztosíték a könyv magas színvonalára. De a magyaroknak sincs mit szégyenkezniük: *Szalavetz Andrea*, *Magas István* vagy az Összehasonlító Gazdaságtan tanszék munkatársai, *Szabó Katalin* és *Kocsis Éva* tanulmányai is fontos hozzájárulásként értékelhetők. Külön öröm, hogy a tanszék körül csoportosuló fiatalok (*Benches István* és *Lukács Gábor*) is letették a névjegyüket a kötetben. E rövid híradás messze nem alkalmas a könyvben felvetett problémák akárcsak jelzésszerű felsorolására sem. Az érdeklődők többet tudhatnak meg erről a dicséretes vállalkozásról, ha nem sajnálják az időt, és elmennek a szeptember 20-ai könyvbemutatóra.

Ösztöndíj cigány egyetemistáknak

Kiíró: Magyarországi Cigányokért Közalapítvány
Pályázhatnak: Egyetemi, illetve főiskolai tanulmányokat nappali tagozaton folytató cigány hallgatók.
Beadási határidő: **2000. szeptember 30.**

Az Igazságügyi Miniszter megbízásából a Magyarországi Cigányokért Közalapítvány pályázatot hirdet egyetemi, illetve főiskolai tanulmányokat nappali tagozaton folytató cigány hallgatók részére, az első diploma megszerzéséig.

Az ösztöndíj-támogatás célja:

Elősegíteni az eredményes felsőfokú tanulmányok folytatását, a cigányság értelmiségévé válását, növelve ezzel integrációs lehetőségüket.

A támogatás feltétele:

Eredményesen befejezett tanulmányi félév igazolása, első évfolyamra beiratkozott hallgatóknál pedig a felvétel tényét közlő értesítés.

A pályázatnak tartalmaznia kell

- a kitöltött adatlapot,
- tanév végi eredményt igazoló lecke-könyv fénymásolatot,

amelyet a tanintézet tinte aláírásával és bélyegzővel hitelesít (az aláírás és a bélyegző nem lehet fénymásolat); • az 1 évfolyamra beiratkozott hallgatóktól a lecke-könyv másolata helyett a felvétel tényét közlő írásbeli értesítést;

- igazolást arról, hogy a tanintézetbe beiratkozott a hallgató.

Az ösztöndíj-támogatás havi összege

maximum 12 000 Ft (a konkrét összeg attól függ, hogy a pályázók száma mennyit tesz lehetővé). A megítelt összegről a pályázót értesítjük.

A pályázatok benyújtási határideje:

2000. szeptember 30.

A pályázatok elbírálásának határideje:

2000. november 5.

E határidőig a Magyarországi Cigányokért Közalapítvány Kuratóriuma elkészíti javaslatát az Igazságügyi Miniszter részére, aki ezt követően dönt, és intézkedik a sikeres pályázók részére az ösztöndíj folyósítása iránt.

Figyelem! A benyújtási határidőn túl érkezett pályázatok

tal a kuratórium nem foglalkozik, azt érvénytelennek tekintik. Az ösztöndíjat elnyert tanulók részére a támogatást tanulmányi félévenként egy összegben folyósítja az Igazságügyi Minisztérium. A második félévre csak annak a tanulónak küldi azonban az ösztöndíjat, aki a sikeresen befejezett félévről szóló bizonyítvány hiteles fénymásolatát a Magyarországi Cigányokért Közalapítvány irodájának megküldi, és tanulmányi eredménye is megfelel a kiírásban közölt feltételeknek. Kérünk ezért minden pályázót, hogy a félév befejezésekor ezt a dokumentumot külön felszólítás nélkül március 1-ig küldje el, mert ennek hiányában, illetve késedelmes megküldése esetén a támogatást nem tudja folyósítani a Minisztérium.

Pályázati adatlap beszerezhető:

Magyarországi Cigányokért Közalapítvány Irodájában

(1021 Budapest, Budakeszi út 55/d., P/5. épület VI2., Telefon/fax: 394-2647, 394-1852) személyesen, illetve felbélyegzett válaszboríték ellenében; kérésre azt az iroda postán elküldi a pályázónak.

Az „Alapítvány a Magyar Felsőoktatásért és Kutatásért” pályázatot hirdet

az új PhD rendszer keretében készített doktori disszertációk alapján fokozatot szerzett személyek számára, kiemelkedő színvonalon megvédett, társadalomtudományi doktori (PhD) disszertációjuk könyv alakú megjelentetésére, a résztámogatást vállaló könyvkiadókkal együttműködve.

Egy könyv kiadásához a kiadási költségek maximum 50 százaléka igényelhető, legfeljebb 50 ezer Ft.

A pályázathoz a megvédett doktori (PhD) disszertációk 5 oldal terjedelmű tartalmi kivonatát,

az értekezésekről készített szakmai bírálatok másolatát szükséges benyújtani.

Az értekezéseket sorozatként, egységes borítóval, kötetként 250 példányban tervezük kiadni. Sikeres pályázatoknál a kéziratokat – publikálásra történő elfogadás esetén – WORD 7.0-ban kell beküldeni. A kéziratok lektorálását a résztámogatást vállaló könyvkiadó végzi. A kuratórium előreláthatólag 10 PhD disszertáció megjelentetését tudja támogatni.

A kötetek megjelentetését 2001. szeptemberre tervezzük.

Bírálati szempontok:

– kiemelkedő szakmai színvonal

– az értekezések témájának társadalmi fontossága és könyvpiaci aktualitása.

A pályázatot 3 példányban kell benyújtani – az e célra készült formanyomtatvány kitöltésével az alábbi címre:

Kurátor Alap- és Alapítványkezelő Kft.

1364 Budapest, Pf. 285.

(1054 Budapest, Báthory u. 20.)

Beküldési határidő:

2000. szeptember 29.

Az „Osztrák-Magyar Akció Alapítvány” 1999-2000. évi ösztöndíjas pályázati felhívása

Az Osztrák-Magyar Akció Alapítványt 1990-ben Ausztria Tudományos és Kutatási Minisztériuma és Magyarország Művelődési és Közoktatási Minisztériuma alapította a két ország közötti kétoldalú tudományos és felsőoktatási kapcsolatok elmélyítése céljából.

Ösztöndíj ausztriai egyetemi/főiskolai rész képzéshez (1-9 hónap)

A Kuratórium által megállapított pályázási feltételek:

– Magyar állampolgárság

– Kizárólag magyar felsőoktatási intézmények tudományos szakirányú, nappali tagozatos hallgatói pályázhatnak:

– az ösztöndíj megkezdésének időpontjában német szakos hallgatók esetén négy lezárt szemeszter,

– minden egyéb szakirány esetében hat lezárt szemeszter szükséges.

– Igazolt középfokú német nyelvtudás

(nyelvvizsga-bizonyítvány másolata ill. igazolás a nyelvi lektorátustól).

– Korhatár: 20-35 év.

Az ösztöndíj tartalma (egyetemi hallgatóknak):

– havi ösztöndíj: 7.800 ATS/hó

– hozzájárulás a szállásköltségekhez (önrész: 1.000,- ATS),

– betegség- és balesetbiztosítás,

– utazási költség-támogatás (Ft),

– tandíjmentesség.

A benyújtás módja

– személyesen (félfogadási időben az Alapítvány Titkárságán)

– vagy postán (1438 Budapest, Pf. 507)

A Jelentkezési lap-csomag (zöld keretes Bewerbungsformular és mellékletei) és egyéb információ az alapítvány Titkárságán szerepelhet be. *A Jelentkezési lap-csomag fénymásolható!*

Beérkezési határidő:

2000. november 15.

(a 2000/2001. tanév tavaszi szemesztere pályázható meg)

Az Osztrák-Magyar

AKCIÓNALAPÍTVÁNY címe:

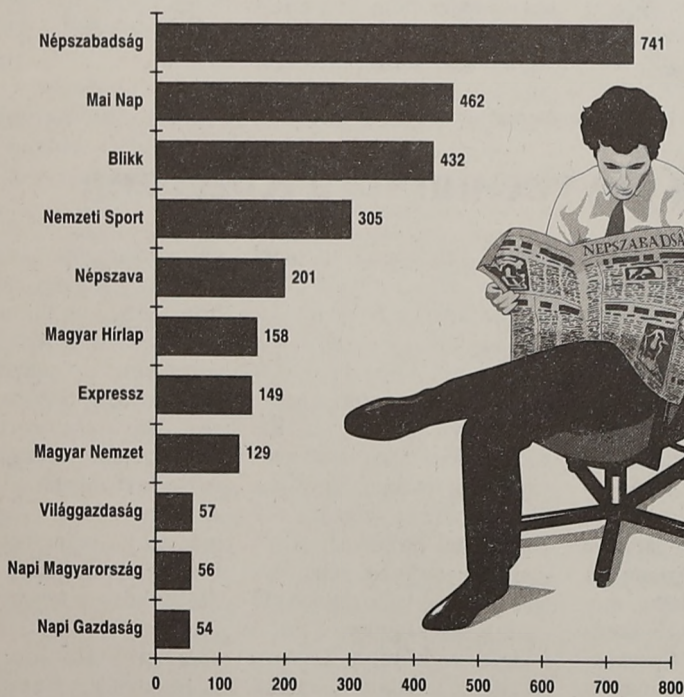
PROFESSOROK HÁZA

H-1146 Budapest, Ajtósi Dűrer sor 19-21. V. em. 506.

A legolvasottabb

Az országos napilapok olvasótábor

Ezer főben kifejezve

Forrás: SZONDA IPSOS és GfK-HUNGÁRIA, 1999/III. – III. negyedév

Magyarország legkedveltebb napilapja

TRANSELEKTRO
A hozzáadott érték!

Transelektro-Részvénytársaság
1051 Budapest, Nádor u. 13.
1394 Pf. 377
E-mail: tradeco@transelektro.hu
web: www.transelektro.hu

Medve és bika helyett róka

“Érettségizők, fiatalok! Külföldi tulajdonú marketingcég FIATAL CSAPATÁBA keresünk jó kommunikációs készséggel rendelkező munkatársakat, akik szeretnének belépni az üzleti élet világába” – szól a hirdetés a Népszabadságban. Idő bővítésben és pénz híján úgy döntöttem, válaszok a hirdetésre.

A külföldi tulajdonú cég az osztrák Trends Trading GmbH (TT), a marketing cég pedig a Positions Marketing. Nekünk, a leendő érettségiző és fiatal munkatársaknak pedig telemarketinges feladatokat szánt a vezetőség. Két napos tréning keretében egy 20 és 25 év közötti jó kiállású, elegáns, jó kommunikációs készséggel rendelkező fiatalember, András, és egy hasonló korú és képességű lány, Katalin, megpróbálták átadni eddigi telemarketinges tapasztalataikat, és beavattak a cég tevékenységébe. A TT magyar vállalati befektetőket keres chicagói, New York-i és londoni árutőzsdei befektetésekhöz. Különböző áruárú felételekbe fektethet a befektető, mint például kávé, olaj, disznóbelsőségek és egyéb árutőzsdén szereplő termék. A TT tulajdonképpen a nemzetközi tőzsdék és a magyar befektető közti közvetítő szerepét kívánja betölteni, hiszen a TT nélkül magyar vállalati befektető nem adhatna megbízást a fent említett tőzsdéi alkszoknak.

A felkészítő gyakorlaton sor került még arra is, hogy velünk, a leendő telemarketinges munkatársakkal gyakorlatossá az árfolyam ingadozásokból adódó profit, illetve veszteség kiszámítását, abból a célból, hogy az éppen “telefonvégre” kapott ügyfél minél részletesebb, illusztratív adatokkal megtarkított tájékoztatást kaphasson. Megtudtuk még, hogy mik azok a kontraktusok: az a mennyiség egység, amennyivel az adott áruárú felételekből kereskedni lehet. Az olajnál például ezer hordó, a kávénál pedig 37500 libra. A kontraktusonkénti jutalék, amely 290 dollár, a befektetés értékéhez hozzáadandó, de az ügyfél számlaegyenlegének végső kiszámításakor a befektetés tételénél mégis ki kell vonni, annyiszor ahányszor az előbb hozzáadtuk kontraktusonként. Arra a kérdésemre, hogy akkor mi értelme ennek a számolásnak, András sajnós nem tudott kielégítő válasszal szolgálni. Akkor sem éreztem magam tájékozottnak, amikor az iránt érdeklődtem, hogy miért nem foglalkozik a TT magánbefektetőkkel is. Homály fedte számomra azt is, hogy egy ilyen komoly tevékenységet űző cég vezetése miért az Arany Oldalakban való véletlenszerű kiszűréssel választ magának leendő ügyfeleket, akiket esetleg már tapasztal-

tabb munkatársaink többször is megkerestek. Igazán akkor kezdtem gyanakodni, amikor egy hezitáló ügyfél meggyőzése érdekében a tőzsdetermekhez hasonló zsigongást imitáltak az irodájában.

Meggyőző válaszokkal másnap reggel, munkába menet találkoztam, mikor kinyitottam a HVG-t a pénzügyek rovatnál (HVG, 2000. július 15.). A *Rizikójáték* című cikk éppen a TT magyarországi tevékenységét elemezte: a befektetendő összeget dollárban kell átutalni, amely tranzakcióhoz magyar magánembereknek nincsen jegybanki engedélye. Kiderült továbbá, hogy a céget nem jegyezték be az osztrák értékpapír-felügyeletnél, ami pedig egy külföldi befektetői körrel dolgozó cég működésének is elengedhetetlen jogi feltétele. Pórus jár ügyfelek – akikről még nem lehetett tudni, hogy hányan vannak – nem tudnak hová fordulni panaszzal, hiszen egyik magyar ellenőrző intézmény sem illetékes ilyen ügyekben.

A történetben talán még ez a legkevésbé megdöbbentő. Ugyanis a HVG cikke arról is

tájékoztató, hogy a TT nem rendelkezik magyarországi irodahelyiséggel, nem bízott meg más vállalkozást sem az itthoni képvisellel, felkeresni a céget és a munkatársakkal kapcsolatba lépni csak Ausztriában, a TT puckersdorfi székhelyén lehet. Én pedig – mialatt ezt olvastam – éppen a TT magyarországi központjára tartottam, a Váci út 35. alá tartozó Rival Estates irodaházba. A TT el akarta hitetni az ügyfeleivel, hogy Ausztriából telefonál – András válasza szerint azért, hogy a TT ne veszítse el hitelét: az ügyfél ne akarja megkeresni az itthoni irodahelyiséget és visszamondani befektetését csak azért, mert ez a befektetői cég fiatalokból áll. Tudniillik, ha bármely ügyfél elérhetőséget kért a TT-től, akkor egy Ausztriában előfizetett mobiltelefonszámot kapott, amely Katalin irodájában csörgött.

Már a cikk megjelenése napján, a kétnapos tréning végén többdelmagammal azonnal fölmondunk. A következő leleplező cikk az augusztusi Cash Flow magazinban jelent meg: egy ügyfél

befektetését teljes mértékben szétesztették maguk között a vezetők, majd közölték a befektetővel, hogy elvesztette a tőzsdén.

Végül a Népszabadság 2000. augusztus 16-i számában közölt cikk mindent megmagyarázott: a TT valójában egy holland-magyar vállalkozás, amely hasonlóképp működött Olaszországban, Németországban, Csehországban, Szlovákiában és Lengyelországban is. Három marketing céget is alapított Magyarországon, ezért is fordulhatott elő, hogy egy-egy ügyfelet több cég többször is megkereste az árutőzsdei befektetési ajánlatokkal. Az ORFK nyomozói augusztus 11-én elfogták a holland főnököt, Mark Krant és két magyar vállalkozót, akik közvetítették neki. A TT semmiféle tőzsdéi tevékenységet nem folytatott, mivel nem is volt rá engedélye. A nyomozók szerint a csalók csak Magyarországon több mint kétfélmillió forintot csaltak ki a befektetőktől, melynek csak töredéke kerül majd elő.

Benedek Norbert

Védett Bugac

Bugacpuszta elsősorban arról ismerszik meg, hogy arrafelé legkevésbé sem a táj pusztajellege tűnik fel. Mert van itt erdős sztyepp, ősbörökás, vannak nádasok, szikes tavak. És német turisták. Imáron majdnem hetven éve. Bugacot ugyanis már a harmincas években is látogatták külföldiek, még hozzá többben, mint a Balatont. Ma ettől már nem kell tartanunk. Jelenleg a puszta a Kiskun-sági Nemzeti Park része, és szigorúan védett.

Bugacon is megtalálható ugyanaz a pusztá-feeling, ami Hortobágyon, csak sokkal finomabban. Mondani sem kell, hogy ez kellemes csalódás annak, ki magyar és turista. Egyszóval Bugac nemzeti nyosság. Ehhez képest nem könnyű odatalálni. Az 54-esen

korát csattant a karikás (nagyot), és hogy a Pusztá-ötös – mikor is vágató lovak hátán áll egy merész ember – nem teljesen autentikus, mert tulajdonképpen egy festő találta ki, és ezután lett a bemutatók része.

Az attrakció után kötelező turistafoglalatosság a fotózás, lóval,

ugyan még tábla jelzi a bekötőutat, utána viszont már csak találgatni lehet, bár ehhez megfelelő támpontot ad az út szélén található magyaros butik. A nemzeti park bejáratához másfél kilométernyi földút vezet, amolyan tengelyszagató, és már ott is vagyunk. Természetesen helyben van a Bugaci Csárda is, közepes árfekvéssel, simán beülünk, ha nem riasztaná vissza a muskátlis ablakok, bögatyas pincérek, no meg a magyar nóta. Ez egy cseppet gyomorforgató, de ennyit még el lehet viselni, és mint később kiderül, aznap már nem látunk több operettelőadást; zusammen: a romantika errefelé rendkívül szolid és visszafogott, már ahhoz képest, amilyen lehetne.

De mire is számíthatunk Bugacon, miután megváltottuk a kilencszáz forintos felnőt, vagy a harmadába kerülő diákbelépőt? Először is egy jó kilométernyi sétára a tűző napon. Automobillal ugyanis tilos behajtani a nemzeti parkba. Nyilvánvaló hogy elsődleges a természet értékek védelme – egészen a napi utolsó lovasbemutatóig. Azután meg bárki odapöföghet az ősbörökás mellé, és keresztülhajthat néhány parlagi viperán. Napközben pedig, a forró homokon való gyalogolást elkerülendő, befizethetünk egy könnyed kis lovaskocsikázásra, potom ezernyolcszázért (mely összegben már ugyan benne van a belépő ára is, de ne felejtjük, hogy ez a díj fejenként értendő), és némi zötykölődés után máris ott vagyunk a lovasbemutató helyszínén.

Tehát a lovasbemutató. Egy hangszóróból halkán szól a Magyar táncok – lehetne más? Lehetne, például akár a Rákóczi induló, mert fél óra alatt kissé már unalmassá válnak Brahms mester taktusai. Egy kevésbé artikuláló női hang mondja el magyarul és németül, hogy mit látunk, a ma is élő pusztá kitévelnél fognék padlót, de végül nem teszem, mert hogy a szöveg egyébiránt teljesen korrekt. Megtudjuk, hogyan játszódtak a pusztán a csikósok, hogy szerették a lovaikat (nagyon), mek-

lő nélkül, az istállók megtekintése, a néhány hetes csikótól való elolvasás, és a büfé meglátogatása. Alföldi folyó bor nincs, pálinka van, és mangalicaszűz kenyér is kapható. Állítólag koleszterinszegény. Minden bizonnyal ezért tenyészítették a múlt században is, de aztán elfeledkeztek az egészséges táplálkozásról, és a mangalicát kiszorította az angol hústerítés. Ugyanígy járt a rackajuh és a magyar szürke marha is. Az előbbi gyapjából készült a suba, de aztán divatosabb lett a finomabb gyapjúpulóver, és a rackát merinóra cserélték. A rideg tartást kitűnően viselő szürkemarha meg kevés tejet adott. Bugacon jelenleg a génállomány megőrzése mellett ezek a fajták turistalátványosságot is jelentenek. Így a szürkegulya becserkészése után szerencsés esetben akár egy magyar bikához is közel kerülhetünk, s ez egyáltalán nem mindennapi élmény.

A következő látnivaló a pusztai ember mindennapi használati tárgyait bemutató, és ennek megfelelően Pásztonmúzeum nevet viselő egység.

A Kiskun-sági Nemzeti Park bugaci részlegének legnagyobb látványossága, és minden botanikus álma az ősbörökás. Ez a terület papíron a szigorúnál is szigorúban védett, csak a park igazgatóságának előzetes irásos engedélyével, plusz vezetővel látogatható. Ez a gyakorlatban valahogy másképpen működik, de aki nem akar szabálysérteni, az is bámsz-kodhat az út széléről. Homokbuckák, rajtuk szigeteken nő a boróka, fehér nyárral keverve. Városi ember nem is gondolná, hogy Magyarországon van ilyen. A terület természetvédelmi szempontból elsősorban az érintetlensége miatt jelentős. Egyébként néhány éve a borókás egy része leégett. A történetek kiváló alkalmat adtak volna a homokbuckás társulások létrejöttének tanulmányozásához. Ezt akkor senki nem tette meg. Így hát várhatnak a következő tűzvészig,

– vörös –

Az előző tanév végén:

Megállapodás az MTA és a BKÁE között

Meghosszabbította a Magyar Tudományos Akadémia a Közgázzal kötött támogatott kutatócsoportokról szóló szerződését. Az Akadémia összesen 139 ilyen csoportot támogat, amelyből hat egyetemünkön működik Ágh Attila (Együtt Európáért Kutatócsoport), Buza János (Gazdaság- és Társadalomtörténeti Kutatócsoport), Nováky Erzsébet (Komplex Jövő kutatás Kutatócsoport), Rostoványi Zsolt (Nemzetközi Kapcsolatok Kutatócsoport), Palánkai Tibor (Európai Gazdaságpolitikai Kutatócsoport) és Szentés Tamás (Világ-gazdaság Fejlődés Kutatócsoport) vezetésével. A kutatócsoportok személyi feltételeit az MTA finanszírozza, az infrastruktúrát viszont az egyetem nyújtja. Az Akadémia 15 millió forintot fordít erre a célra évente.

Kroó Norbert, az Akadémia főtítkára elmondta, hogy a kutatócsoportokra fordított összeget az Akadémia költségvetésének növekedésével párhuzamosan kívánják bővíteni. A kutatócsoportok 4 éves periódusra, pályázati úton nyerik el a támogatást. A kutatócsoport létrehozására Akadémiai Nagydoktori címmel lehet pályázni.

Temesi József rektorhelyettest kérdezte Györi Dávid az Akadémiával való együttműködésről:

- *Miért most történt ez az aláírás?*
- Az Akadémia az egyetemi integráció

miatt teljes egyetemi körben újraérvényesítette a pályázatokat.

– **Mikor járnak le a pályázatok?**

– A jelenleg működő csoportok pályázatai jövőre járnak le, és akkor tudnak a már működő csoportok újrapályázni, és új csoportok létrejönni.

– **Mekkora a jelentősége ennek a programnak?**

– Az egyetem kutatásra fordítható forrásai szűkösek így elég nagy jelentőséget kap ez a program. Az Oktatási Minisztériumtól normatív kutatástámogatás címén kapott összeggel ez majdnem összevethető nagyságrendileg. Ez a program 6-8 ember létét jelenti az egyetemen, akik tehát az MTA finanszírozásában dolgoznak itt.

– **Van számonkérés a kutatócsoportokkal szemben?**

– Igen, a csoportoknak a pályázatukban leírt tudományos kutatási tervet kell teljesíteni.

– **Hogyan alakult ki ez a program?**

– A különböző Akadémiai kutatóintézetekben és az egyetemeken folyó kutatások sokszor hasonló eszközöket, támogatásokat igényeltek és a kialakuló versengés ezekért nem mindig volt konstruktív. Az átfedések csökkentésére hozta az Akadémia létre ezt a programot.

– **A rektorváltás a Közgázon befolyásolta ezt a támogatási programot?**

– Nem, mint sok más dolog úgy ez is a vezetőváltástól függetlenül ment tovább.

Lapzárta után érkezett:
Szeptember 19-én, kedden 11 órakor
ÖSSZOKTATÓI FÓRUM!

Tanévkezdés a Hellerben

A Heller Farkas Szakkollégium (HFSZ) egyetemünk legfiatalabb szakkollégiuma, idén több, igen fontos lépést is tett, mind kollégiumi, mind szakmai tekintetben. Eddig ugyanis, a HFSZ sokkal nagyobb hangsúlyt fektetett a „szak” jelzőre, mint a kollégiumra, azonban szeptember elejétől a tagoknak lehetőségük nyílt kollégiumi elhelyezésre a Bartók Béla úti KVIF kollégiumban, úgyhogy most már a HFSZ is rendelkezik saját kollégiumi helyekkel.

A HFSZ célként tűzte ki azt, hogy ha valaki „helleres”, akkor az egifajta minőségi jelzőként jelenjen meg. az

egyetemi köztudatban. Ezt elsősorban a tagoknak teljesítendő kötelezettségek és a szakosodás utáni lehetőségek kiterjesztése során kívánja megvalósítani. A HFSZ erősen pénzügy orientált szakkollégium, ahol azonban a retorika, logika és esszéírás kötelező kurzusok, amelyek felvezetőként szerepelnek, és segítséget nyújtanak egy TDK dolgozat megírásához.

A szakkollégium negyedik éves hallgatói idén részt vesznek az un. tutorális képzésben. Ez annyit tesz, hogy egy szakkollégistával egy tanár foglalkozik egy vagy több féléven keresztül, akivel a

hallgató konzultált hetente 75 percben, és felkészülhet egy nagyobb lélegzetvételű munkára, amely akár a hallgató diplomamunkája is lehet.

Első kurzusok és nem csak elsősöknek szóló előadássorozatok – ezek tavalyi népszerűsége való tekintettel – ismét indulnak. Problémák adódhatnak azonban a tantermi férőhelyek és időbeosztás miatt, hiszen a HFSZ-nek nincsenek olyan saját termei, amelyekben kurzusokat tarthatna, nem úgy, mint a többi szakkollégiumnak.

B.N.

Drukkolunk neki!

Egyetemünk hallgatója, Ferjancsik Domonkos kardvívó a napokban érkezett meg Sidney-be, az olimpiára. Ígérte, hazaérkezése után beszámol élményeiről. Addig is: szorítunk!

AEGEE HÍREK

Az AEGEE (Association des États Généraux des Etudiants de l'Europe), vagyis az Európai Hallgatók Egyesülete 1985-ben alakult Párizsban. Jelenleg a legnagyobb európai diákszervezet, amely 20 ezer tagja mintegy 220 helyi szervezetbe tömörül.

Az AEGEE azt szeretné, ha az egyes nemzetek diákjaiból európai polgárok válnának. Az AEGEE célja az európai együttműködés és integráció kiterjesztése, az európaiság tudatának erősítése az egyetemi ifjúság körében, országhatárokat való tekintet nélkül.

Főbb tevékenységeink:

konferenciák, szemináriumok rendezése a legkülönbözőbb, minden európai diákot érdeklő témában. Szervezünk kétoldalú diákcsereket és színvonalas nyári egyetemeket Európa 110 városában.

Új elnökségünk ez év áprilisában lett megválasztva.

Elnökségünk: Major Miklós elnök; Dávid László alelnök, projektfelelős; Kurucz Miklós fund raising, projektfelelős; Racskó Norbert titkár; Gyalog Anita PR-felelős; Szabó Gergely pénzügyi felelős.

Idei tervezett programjaink között szerepelnek például:

– Szeptember 27-én a Magyarországon tanuló külföldi

diákok részvételével megrendezendő nagyszabású buli.

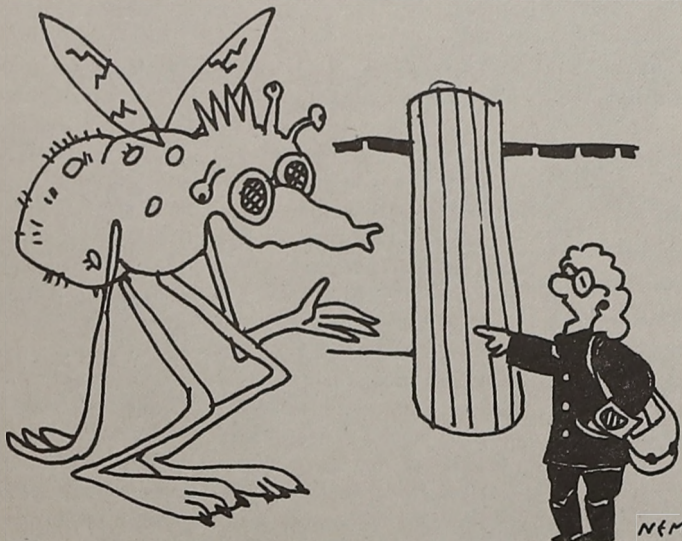
– Novemberben csereprogram Mannheimmal.

– 2001 februárjában Visegrádi 4-ek találkozójára elnevezésű sítábor.

Ha felkeltettük érdeklődésedet, akkor keress meg bennünket:

AEGEE-Budapest
Budapesti Közgazdaságtudományi és Államigazgatási Egyetem. 1093 Budapest Fővám tér 8. I. 146. iroda
Tel/Fax: (06-1) 217-6692

Fiatalember, felmutat végre egy érvenyes menetjegyet, vagy rendbri intézkedést kér...?!

**Harmincéves
közgazdász találkozók**

30 éves találkozóra hívjuk a KÖZGÁZRA (Budapest, IX. Fővám tér 8.) a Budapesti Közgazdaságtudományi és Államigazgatási Egyetem (volt Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem) 1970-ben végzett hallgatóit. Várjuk mindazokat a közgazdászokat, akikkel együtt jártunk: akik 1965-ben vagy 1966-ban kezdtek és/vagy 1969-ben, 1970-ben vagy 1971-ben végeztek. Szívesen látjuk "az évfolyamok barátait" is.

A 2000. október 7-én (szombaton) délután kezdődő és éjjelbe nyúló program lehetővé teszi a régi baráti kapcsolatok felélesztését, a meglévő szakmai kapcsolatok ápolását és újak kialakítását.

A TERVEZETT PROGRAM

16.00 Csoporttalálkozó
18.00 Rektori köszöntő
18.15 Szakmai fórumok
19.30–24.00 BULI (műsorok, tánc stb.)

Várjuk mindazok jelentkezését,

- akik egyszerűen csak részt kívánnak venni a NAGY BULIN
- akik közreműködnének bármely programban vagy program szervezésében
- akik vállalják egyetemi csoportjuk értesítését
- és akik cége bármilyen módon szponzorálni tudná a találkozót

A jelentkezéseken kérjük feltüntetni a név mellett a végzés idejét és a szakot.

Közművelődési Titkárság

Tel/Fax: (1) 217-5110

E-mail: kozmu@rt.bke.hu

Jegyek elővételben kaphatók az Egyetem Közművelődési Titkárságán (I. em. 144.) 2000. szeptember 18-tól október 3-ig naponta 9-17 h között.

Ár: 3000 Ft/fő, amely tartalmazza a büfévacsorát és az italt. A helyszínen váltott jegyek ára 5000 Ft.

A szervező bizottság

A Közművelődési Titkárság hírei

A Közgáz Filmklub – „Bevezetés a filmművészetbe” című sorozata szeptember 20-án indul este 7 órakor, szerdai vetítési napokkal. Az első alkalommal Charlie Chaplin CIRKUSZ című alkotását nézhetitek meg. Továbbra is vásárolhattok színházjegyeket az új idény előadásaira, a bemutatottakra és a régebbi darabokra egyaránt.

Mindemellett felvilágosítást adunk a budapesti kulturális élet történéseiről, rendezvényekről, melyekre esetenként csoportos kedvezménytel belépőket is biztosítunk.

A kórus sikeres debreceni kórusfesztiválon való szereplést követően újult erővel dolgozik repertoárjának bővítésén és készül a következő

koncertekre és természetesen szívesen várja új tagok jelentkezését, csakúgy, mint néptáncegyüttesünk. Modern eszközökkel bővült a fotólabor, amit a fotózás iránt érdeklődők használhatnak.

A fentiekről a Közművelődési Titkárságon lehet érdeklődni az I. emelet 144. szobában.

**ÚJSÁGÍRÓ-FELKÉSZÍTÉST HIRDET A
KÖZGAZDÁSZ**

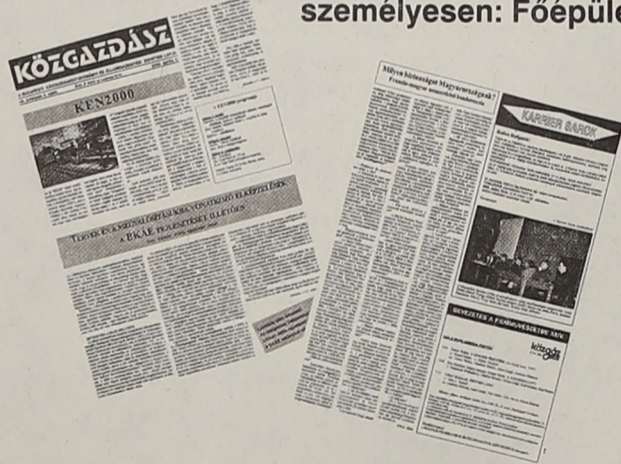
A BKÁE lapja, a KÖZGAZDÁSZ ebben a félévben újságíró felkészítést és a rangsorba beszámító újságírói és szerkesztői gyakorlatot biztosít!

Találkozunk szeptember 20-án 18 órakor a Főépület földszint 91.1-es szobában (a bejáratától jobbra). Érdeklődhetsz a KÖZGAZDÁSZ szerkesztőségében:

telefon: 218-0356

e-mail: kozgazdasz@szerk.bke.hu

személyesen: Főépület, földszint 91.1

KÖZGAZDÁSZ

A BUDAPESTI KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI ÉS ÁLLAMIGAZGATÁSI EGYETEM LAPJA

A szerkesztőbizottság elnöke: Benedek István Gábor ▲ Főszerkesztő: Bátki Mihály
Lapigazgató: Szabó Mária Magdolna ▲ Munkatárs: Gyöngyös Zsófia ▲ Fotó: Károlyi Eszter
Szerkesztőség: 1093 Bp., Fővám tér 8. Tel./üzenet/fax: 218-0356, Központi szám: 218-6855 (6062 mell.)
E-mail: kozgazdasz@szerk.bke.hu
Kiadja a BKÁE megbízásából a Héttorony Kiadó. 1025 Bp., Csévi köz 15.
Nyomdai kivitelezés: BETŰ Stúdió, Bp. VII., Vörösmarty u. 3/a. Telefon/Fax: 341-0834

ISSN: 0230-7529